

X

SEJM WALNY PIOTRKOWSKI 1504 R.

WSTĘP

Sejm walny piotrkowski 1504 r. zwołany został bezpośrednio po obradach lubelskich, to jest zapewne w listopadzie 1503 r.; sejmiki odbywały się w połowie grudnia, uniwersał na zjazd kolski wydany został około 20 grudnia¹. Obrady sejmowe trwały od 21 stycznia do 13 marca 1504 r. Uchwalono konstytucje, które weszły w skład Statutu Łaskiego² i przejęte zostały stamtąd do *Volumina Legum*³, a także uniwersały poborowe.

Niniejsze wydawnictwo stanowi przedruk tekstu konstytucji, znanego już nauce ze Statutu Łaskiego oraz z *Volumina Legum*. Konstytucje te (*Statuta Alexandri regis*) uzupełniono pod numerem II uniwersałami: uniwersałem dotyczącym poboru łąkowego (*Exactio fertonum*)⁴, uniwersałem w sprawie podatku od czynszów (*Exactio censuum*)⁵, uniwersałem nakazującym pobór dwóch groszy od grzywny w miastach (*Exactio civilis*)⁶ oraz uniwersałem w sprawie czopowego (*Exactio czopowe*)⁷.

¹ Por. W. Konopczyński, *Chronologia sejmów*, nr 11, s. 133.

² *Commune incliti Poloniae Regni privilegium*, k. 112-115. Poszukiwania za tekstem tych konstytucji w Metryce Koronnej nie dały wyników, chociaż obrady piotrkowskie pozostawiły po sobie bogatą spuściznę (por. MRPS, t. III, nr 1202-1431).

³ T. I, s. 294-299: *Statuta Alexandri Regis Petricoviae sancita anno 1504*.

⁴ Tekst *Exactio fertonum* oparty został na Metryce Koronnej, t. 19 (mkrf. AGAD, nr 632, k. 153v.). Drukiem wydał ten uniwersał F. Papée, *Akta*, nr 235, s. 400-402).

⁵ Tekst *Exactio censuum* zaczerpnięty został z Metryki Koronnej, t. 19 (mkrf. AGAD, nr 632, k. 154v.). Drukiem wydał ten uniwersał F. Papée, op. cit., nr 236, s. 403. Osobno w Metryce Koronnej znajduje się zwolnienie od podatków przewidzianych w obydwu tych uniwersałach dla ziemi halickiej, spustoszonej przez Tatarów (MRPS, t. III, nr 1332).

⁶ Tekst *Exactio civilis* zaczerpnięty został z Metryki Koronnej (mkrf. AGAD, nr 632, k. 155).

⁷ Tekst *Exactio czopowe* zaczerpnięty został z Metryki Koronnej (mkrf. AGAD, nr 632, k. 155-156); przepisali i skolonizowali go, jak i trzy powyższe, I. Dwornicka i K. Ożóg.